

กวค. 252
วันที่ 7 ต.ค. 68
เวลา 14.30

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๓/๓๑๒

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลนิวซีแลนด์ และร่างพิธีสาร ๑ แนบท้ายความตกลงฯ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้นำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
 ๒. สำเนารายงานผลการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการขนส่งของอาเซียน ครั้งที่ ๕๙ (Report of the Fifty - Ninth ASEAN Senior Transport Officials Meeting: STOM)
 ๓. ร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลนิวซีแลนด์ และร่างพิธีสาร ๑ แนบท้ายความตกลงฯ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๔. สำเนามติคณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗
 ๕. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๒๐๔/๕๙๘ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๘

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลนิวซีแลนด์ (อาเซียน - นิวซีแลนด์) และร่างพิธีสาร ๑ แนบท้ายความตกลงฯ มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ) กำกับบริหารราชการกระทรวงคมนาคมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่เสนอเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย มีถ้อยคำและบริบทมุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ประเทศสมาชิกอาเซียนและนิวซีแลนด์มีกำหนดลงนามร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลนิวซีแลนด์ และร่างพิธีสาร ๑ แนบท้ายความตกลงฯ ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน - นิวซีแลนด์ ในวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย กระทรวงคมนาคมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในวันอังคารที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๘

/๓. สาระสำคัญ...

๓. สารสำคัญ

๓.๑ ข้อเท็จจริง

(๑) การจัดทำและลงนามร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์เป็นเป้าหมายหนึ่งภายใต้แผนยุทธศาสตร์ด้านการขนส่งของอาเซียน ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ ที่ได้ดำเนินการระหว่างปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ โดยที่ประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน ครั้งที่ ๓๐ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๗ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ได้มีมติเห็นชอบร่างสุดท้ายของความตกลงฯ และร่างพิธีสาร ๑ แนบท้ายความตกลงฯ และให้ลงนามร่างเอกสารทั้งสองฉบับข้างต้นแบบเวียนภายในปี ๒๕๖๘ โดยให้สำนักเลขาธิการอาเซียนดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องทางกฎหมายให้แล้วเสร็จก่อนประเทศสมาชิกอาเซียนดำเนินการตามกระบวนการภายในสำหรับการลงนาม และประสานเรื่องกำหนดวันลงนาม

(๒) ในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการขนส่งของอาเซียน ครั้งที่ ๕๙ (the Fifty - Ninth ASEAN Senior Transport Officials Meeting: STOM) เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ เมืองย่างกุ้ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้จัดพิธีลงนามความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างอาเซียน - นิวซีแลนด์ ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน - นิวซีแลนด์ เพื่อเฉลิมฉลองโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี ความสัมพันธ์อาเซียน - นิวซีแลนด์ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย โดยมีกัมพูชา (ประเทศผู้ประสานงานหลัก) มาเลเซีย และนิวซีแลนด์ ร่วมพิธีลงนาม และให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นลงนามแบบเวียนให้แล้วเสร็จก่อนพิธีลงนามดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓.๒ สารสำคัญ

๓.๒.๑ ร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ เป็นร่างความตกลงที่จัดทำขึ้นตามแนวทางการจัดทำความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ และสอดคล้องกับกฎหมายภายในของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ และนิวซีแลนด์ มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๑) การกำหนดสายการบิน ระบุให้อาเซียนและนิวซีแลนด์สามารถกำหนดสายการบินได้หลายสายการบินภายใต้กฎหมายและข้อบังคับภายในประเทศของตน

(๒) การระงับ การเพิกถอน การจำกัด และการพักใช้ใบอนุญาต ดำเนินการ ระบุให้แต่ละฝ่ายสามารถระงับ เพิกถอน จำกัด หรือพักใช้ใบอนุญาตสายการบินของอีกฝ่ายได้ เมื่อตรวจพบว่าคุณสมบัติด้านมาตรฐานความปลอดภัยและมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยไม่เป็นไปตามที่กำหนด หรือไม่เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับ

(๓) การใช้กฎหมาย ข้อบังคับ และกฎระเบียบ ระบุให้สายการบินที่กำหนดใช้กฎหมาย ข้อบังคับ และกฎระเบียบภายในประเทศของอีกฝ่ายหนึ่งเมื่อเข้า อยู่ หรือออกจากอาณาเขตของอีกฝ่ายหนึ่ง และให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของฝ่ายนั้น โดยไม่เลือกปฏิบัติ

(๔) ความปลอดภัย ระบุเรื่องการยอมรับใบสมควรเดินอากาศ ใบรับรองความสามารถ และใบอนุญาตต่าง ๆ ของกันและกัน ที่มีระดับมาตรฐานไม่น้อยกว่าที่กำหนดตามอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ. ๑๙๔๔ (หรือ อนุสัญญาชิคาโก) และการอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ของภาคีฝ่ายหนึ่งสามารถตรวจสอบอากาศยานในลานจอดของประเทศตนได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งหากตรวจพบเหตุปัจจัยที่ทำให้ความปลอดภัยของอากาศยานนั้นไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งสองฝ่ายสามารถร่วมกันพักใช้หรือปรับเปลี่ยนการอนุญาตได้โดยทันที

(๕) การรักษาความปลอดภัย จะต้องปฏิบัติตามมาตรการรักษาความปลอดภัยการบินและร่วมมือกันเมื่อเกิดเหตุหรือภัยคุกคาม หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่ได้ตกลงกันไว้ อีกฝ่ายสามารถขอหารื้อเร่งด่วนได้ และหากไม่สามารถหาข้อสรุปได้ภายใน ๑๕ วัน ก็ให้ใช้มาตรการระงับหรือเพิกถอนใบอนุญาตสายการบินของอีกฝ่ายได้

(๖) พิกัดอัตราค่าขนส่ง ระบุให้สายการบินที่กำหนดสามารถกำหนดพิกัดอัตราค่าขนส่งได้อย่างเสรีเป็นไปตามกลไกตลาด โดยไม่ต้องขออนุมัติใช้พิกัดอัตราค่าขนส่งจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เว้นแต่จะมีข้อกำหนดจากกฎหมาย ข้อบังคับ และกฎระเบียบที่กำหนดไว้

(๗) กิจกรรมเชิงพาณิชย์

- อนุญาตให้แต่ละฝ่ายสามารถตั้งสำนักงานและขายบริการขนส่งทางอากาศในประเทศภาคีได้ นอกจากนี้ สามารถนำเข้าบุคลากรด้านการบริหารและผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงอุปกรณ์สำนักงานและเครื่องใช้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริการการขนส่งระหว่างประเทศ และให้สามารถแลกเปลี่ยนเงินรายได้และชำระค่าใช้จ่ายท้องถิ่นภายใต้กฎระเบียบที่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งอนุญาต

- อนุญาตให้สายการบินที่กำหนดสามารถให้บริการภาคพื้นด้วยตนเองหรือเลือกใช้บริการจากผู้ให้บริการภาคพื้นอื่นภายใต้กฎระเบียบที่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งอนุญาต

(๘) ข้อตกลงความร่วมมือทางการตลาด อนุญาตให้สายการบินที่กำหนดสามารถทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันได้ทุกรูปแบบ กล่าวคือ การใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันระหว่างสายการบินของประเทศเดียวกัน ของประเทศคู่ภาคี และการใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันกับประเทศที่สาม การใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันระหว่างสายการบิน

(๙) การเช่าอากาศยาน สายการบินที่กำหนดสามารถใช้อากาศยานเช่าแบบไม่มีลูกเรือ หรืออากาศยานเช่าพร้อมลูกเรือเพื่อให้บริการได้

(๑๐) การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ อนุญาตให้ทำการเชื่อมต่อการขนส่งสินค้าทางอากาศไปยังการขนส่งภาคพื้นดินอื่น ๆ ได้ทั้งภายในหรือภายนอกภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง ตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

(๑๑) ภาษีศุลกากร เมื่อสายการบินที่กำหนดของฝ่ายหนึ่งเข้ามายังอาณาเขตของอีกฝ่ายหนึ่งจะได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต ภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับรายการต่าง ๆ ที่นำเข้ามา อาทิ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น วัสดุสิ้นเปลือง และสิ่งตีพิมพ์ ซึ่งใช้เฉพาะกับการดำเนินบริการการขนส่งระหว่างประเทศของสายการบินอีกฝ่าย

(๑๒) ความสัมพันธ์กับความตกลงอื่น ความตกลงฉบับนี้ไม่มีผลกระทบต่อความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศทวิภาคีระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียนและนิวซีแลนด์ที่มีอยู่แล้ว

๓.๒.๒ ร่างพิธีสาร ๑ แนบท้ายความตกลงฯ

(๑) การให้สิทธิ

- ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกำหนดใบพิกัดเส้นทางบิน ดังนี้

สำหรับนิวซีแลนด์

จุดต้นทาง	จุดระหว่างทาง	จุดใด ๆ	จุดพื้น
จุดใด ๆ ในนิวซีแลนด์	จุดใด ๆ	จุดใด ๆ ในรัฐสมาชิกอาเซียน	จุดใด ๆ

สำหรับอาเซียน

จุดต้นทาง	จุดระหว่างทาง	จุดใด ๆ	จุดพื้น
จุดใด ๆ ในรัฐสมาชิกอาเซียน	จุดใด ๆ	จุดใด ๆ ในนิวซีแลนด์	จุดใด ๆ

- สายการบินที่กำหนดสามารถทำการบินโดยไม่จำเป็นต้องแวะลงทุกจุดตามเส้นทางบิน แต่จุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดต้องเป็นจุดในอาณาเขตของภาคีที่แต่งตั้งสายการบิน โดยไม่มีข้อจำกัดด้านทิศทางภูมิศาสตร์

(๒) สายการบินที่กำหนดของอาเซียนและนิวซีแลนด์สามารถทำการบินโดยใช้สิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่ ๓ และที่ ๔ อย่างไม่จำกัดจำนวนความจุและความถี่

(๓) สายการบินที่กำหนดของอาเซียนและนิวซีแลนด์สามารถทำการบินโดยใช้สิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ได้เพิ่มเติมจากสิทธิที่ได้รับภายใต้ความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศทวีภาคีอีกจำนวน ๗ เทียบต่อสัปดาห์ นับจากวันที่ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ และเพิ่มเป็น ๑๔ เทียบต่อสัปดาห์ภายหลังจากความตกลงฯ มีผลใช้บังคับครบ ๑ ปี ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด โดยในส่วนของไทยกำหนดให้สายการบินที่มีธงของไทยที่ใช้สิทธิรับการจราจรเสรีภาพที่ ๕ ในเส้นทางที่เกี่ยวข้องกับจุดกรุงเทพฯ จะต้องทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันกับสายการบินที่กำหนดของไทย

๓.๒.๓ การมีผลใช้บังคับ

ร่างความตกลงฯ และร่างพิธีสารฯ ดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับเมื่อนิวซีแลนด์และประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างน้อย ๒ ประเทศให้สัตยาบันหรือการยอมรับ และจะมีผลใช้บังคับเฉพาะประเทศที่ให้สัตยาบันหรือการยอมรับเท่านั้น

รายละเอียดร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลนิวซีแลนด์ และร่างพิธีสาร ๑ แนบท้ายความตกลงฯ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ ร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างอาเซียน - นิวซีแลนด์ และร่างพิธีสาร ๑ ดังกล่าวเป็นความตกลงแม่บทด้านการบินฉบับแรกของอาเซียนกับนิวซีแลนด์ ที่เป็นไปตามแนวทางการจัดทำความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ สอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายภายในของแต่ละประเทศ จึงถือเป็นความตกลงแม่บทในการจัดทำการบินระหว่างกัน ร่างความตกลงดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนการทำการบินระหว่างอาเซียน - นิวซีแลนด์ รวมถึงการทำการบินระหว่างไทย - นิวซีแลนด์ ตลอดจนเสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยของบริการเดินอากาศระหว่างประเทศ รวมถึงส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการให้บริการและการแข่งขันด้านราคาในอุตสาหกรรมการบิน

๔.๒ การจัดทำใบพิกัดเส้นทางบินแบบเปิด กำหนดสิทธิรับการจราจร และการอนุญาตการใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันได้ เปิดโอกาสให้สายการบินของอาเซียนและนิวซีแลนด์สามารถทำการบินระหว่างกันได้ เพิ่มความยืดหยุ่นในการวางแผนการให้บริการขยายเครือข่ายเส้นทางบินและการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบให้แก่สายการบินและผู้ประกอบการของไทยในการขนส่งไปยังประเทศอื่น ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกและเพิ่มช่องทางในการขนส่งสินค้าให้แก่สายการบินมากขึ้น

๔.๓ ร่างความตกลงฯ และร่างพิธีสาร ๑ ดังกล่าวจะส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมการบินและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งคาดว่าเมื่อจำนวนผู้โดยสารและนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ก็จะส่งผลต่อธุรกิจการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น โรงแรม บริษัทนำเที่ยว ร้านอาหาร เป็นต้น รวมไปถึงธุรกิจเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ ในอุตสาหกรรมการบินด้วย อาทิ ผู้บริการการจราจรทางอากาศ ท่าอากาศยานและบริการภาคพื้น ฯลฯ

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

/๖. ความเห็นของ...

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ คณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศ

ที่ประชุมคณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ รับทราบรายงานผลการประชุมคณะทำงานอาเซียน - นิวซีแลนด์ ว่าด้วยการจัดทำความตกลงด้านบริการเดินอากาศในภูมิภาค ครั้งที่ ๔ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๖.๒ กระทรวงการต่างประเทศ

๖.๒.๑ ประเด็นสาระัตถะและถ้อยคำ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างความตกลงฯ และร่างพิธีสารฯ ซึ่งระบุข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกอาเซียนกับรัฐบาลนิวซีแลนด์ เพื่อส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างอาเซียนกับนิวซีแลนด์ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาเส้นทางการบินใหม่ ๆ เพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางทางการบิน (ASEAN Hub) อันจะนำไปสู่การขยายโอกาสและการเติบโตทางเศรษฐกิจ อีกทั้งยังส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน ผ่านการจัดทำความตกลงรายสาขา และผลักดันความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและคมนาคมระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอกตามวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๔๕ (ASEAN Community Vision 2045) และแผนยุทธศาสตร์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๖ - ๒๐๓๐ (ASEAN Economic Community Strategic Plan 2026 – 2030) ซึ่งผู้นำอาเซียนได้รับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๔๖ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์

ทั้งนี้ หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว เห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๖.๒.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างความตกลงฯ จัดทำขึ้นระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกอาเซียนกับรัฐบาลนิวซีแลนด์ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดการบริการเดินอากาศระหว่างกัน โดยมีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างความตกลงฯ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามเพื่อให้มีผลผูกพัน ซึ่งกระทรวงคมนาคมโดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จะต้องเสนอร่างความตกลงฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป และหากจำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามร่างความตกลงฯ ร่างความตกลงดังกล่าวก็จะเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

ร่างพิธีสารฯ จัดทำขึ้นระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกอาเซียนกับรัฐบาลนิวซีแลนด์ เพื่อกำหนดรายละเอียดในการดำเนินการแลกเปลี่ยนสิทธิรับขนการจราจรระหว่างกัน โดยร่างพิธีสารดังกล่าวจะประกอบเป็นส่วนหนึ่งของความตกลง ตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก ๒ ของร่างความตกลงฯ โดยมีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างพิธีสารดังกล่าวจึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามเพื่อให้มีผลผูกพัน

/ซึ่งกระทรวง...

ซึ่งกระทรวงคมนาคมโดยสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จะต้องเสนอร่างพิธีสารฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป และหากจำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามร่างพิธีสารฯ ร่างพิธีสารดังกล่าวก็จะเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๖.๒.๓ โดยที่ร่างความตกลงฯ และร่างพิธีสารฯ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการลดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกด้านการค้าบริการทางอากาศระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียนกับนิวซีแลนด์ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงต้องพิจารณาว่า ร่างความตกลงฯ และร่างพิธีสารฯ มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวางหรือไม่ โดยใช้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ ว่าร่างความตกลงฯ และร่างพิธีสารฯ เป็นสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรี ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสาม ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๘ วรรคสองหรือไม่ ทั้งนี้ ในกรณีที่มิปัญหาว่าหนังสือสัญญาใดเป็นกรณีตามวรรคสองหรือวรรคสามหรือไม่ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก็ได้ ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคห้าของรัฐธรรมนูญฯ

๖.๒.๔ ในการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำ และลงนามร่างความตกลงฯ และร่างพิธีสารฯ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเสนอขอความเห็นชอบบุคคลที่จะเป็นผู้ลงนามด้วย ซึ่งหากไม่ใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ก็ต้องให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่ผู้ลงนามดังกล่าว เว้นแต่จะเป็นที่ยอมรับระหว่างภาคีสัญญาว่า ไม่จำเป็นต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจเต็ม ก็ให้แจ้งคณะรัฐมนตรีทราบด้วย รวมทั้งจะต้องส่งต้นฉบับของความตกลงฯ และพิธีสารฯ ที่ได้ลงนามแล้ว ไปเก็บรักษาไว้ที่กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม
ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖.๓ กระทรวงคมนาคมและสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

๖.๓.๑ ร่างความตกลงฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ เนื่องจากมีถ้อยคำและบริบทมุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดความร่วมมือด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางอากาศ และสอดคล้องกับนโยบายและกฎระเบียบภายในของไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคีอยู่แล้ว ซึ่งไม่จำเป็นต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ดังนั้น จึงไม่เข้าลักษณะตามที่มีการกำหนดขอบเขตหรือความหมายไว้ในมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

๖.๓.๒ ร่างพิธีสารฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ โดยมีสาระเป็นการให้สิทธิการบินในความตกลงฯ จะช่วยส่งเสริมและขยายเครือข่ายความเชื่อมโยงการขนส่งทางอากาศในภูมิภาคอาเซียนให้กว้างขวางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับนโยบายการเป็นศูนย์กลางทางการบินในภูมิภาค (aviation hub) ของไทย มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อำนวยความสะดวกต่อการดำเนินธุรกิจการบิน สนับสนุนนโยบายและส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศและการส่งออกสินค้าของไทย จึงไม่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา ดังนั้น จึงไม่เข้าลักษณะตามที่มีการกำหนด

/ขอบเขต...

ขอบเขตหรือความหมายไว้ในมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
ไม่มี

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลนิวซีแลนด์ และร่างพิธีสาร ๑ แนนทายความตกลงฯ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารดังกล่าวในประเด็นที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมร่วมลงนามในร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลของรัฐบาลสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลนิวซีแลนด์ และร่างพิธีสาร ๑ แนนทายความตกลงฯ

๘.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม สำหรับการลงนามในร่างความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลของรัฐบาลสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลนิวซีแลนด์ และร่างพิธีสาร ๑ แนนทายความตกลงฯ

๘.๔ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการจัดทำหนังสือถึงเลขาธิการอาเซียนแจ้งว่า ได้ดำเนินกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้ความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศระหว่างรัฐบาลของรัฐบาลสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลนิวซีแลนด์ และพิธีสาร ๑ แนนทายความตกลงฯ มีผลบังคับใช้เสร็จสมบูรณ์แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๓๘๓ (บุษราคัม)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๑๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: bussarakum.n@mot.go.th, saranya.k@caat.or.th